

PROTOCOL VIDEOCAMERATOEZICHT 2013

gemeente Krimpen aan den IJssel

Introductie

Veiligheid is geen nieuw thema. In het kader van de Arbo-wet heeft de werkgever een zorgplicht met betrekking tot de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de medewerkers en gebruikers. In dit kader heeft de gemeente Krimpen aan den IJssel een veiligheidsplan vastgesteld waarin uitgangspunten, richtlijnen en instrumenten voor het veiligheidsbeleid zijn beschreven (Beleidsnota Ordeverstoringen).

Ter bevordering van de veiligheid worden videocamera's geplaatst. Het gebruik van videocamera's is noodzakelijk om belangen en eigendommen van medewerkers en gebruikers te behartigen en waar nodig te beschermen. Uit artikel 8 sub f Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) kan worden afgeleid dat het plaatsen van videocamera's in gebouwen van de gemeente is toegestaan, tenzij het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer van medewerkers voorgaat.

Afspraken over gebruik van videocamera's

In dit protocol zijn de afspraken vastgelegd met betrekking tot het gebruik van de videocamera's en het bekijken van de beelden en de opslag van beeldmateriaal. Specifiek voor het zwembad is het gewenst om videocamerabeelden van de zwemlessen aan de wachtende ouders aan te bieden in de wachtruimtes van het zwembad, conform het Protocol Gedragsregels van het Nationaal Platform Zwembaden. Dit is ontstaan na het seksueel misbruik in zwemscholen.

Verantwoordelijken

Voor de uitvoering van het protocol zijn verantwoordelijk de leidinggevenden, d.w.z. afdelingshoofden/directeuren, belast met de uitvoering van werkzaamheden in de gemeentelijke organisatie. De gemeentesecretaris/algemeen directeur draagt de eindverantwoordelijkheid. Het protocol is goedgekeurd door de Ondernemingsraad (OR) d.d. 25 juli 2013.

1. Informatie

1. Bij alle ingangen van de gebouwen die het betreft wordt door middel van borden of stickers kenbaar gemaakt dat gebruik gemaakt wordt van videocameratoezicht.
2. Het betreft het publiekscentrum van het gemeentehuis (incl. de bestuursvleugel en de entree tot de fietsenkelder) evenals zwembad De Lansingh, sporthallen de Boog en de Populier, gymzaal Groenendaal en multifunctioneel centrum de Tuyter. Deze accommodaties conformeren zich, voor zover van toepassing, aan de protocollen van het Nationaal Platform Zwembaden en Nederlands Olympisch Comité/ Nederlandse Sport Federatie betreffende de privacy van- en omgang met- sporters.

2. Zichtbaarheid van videocamera's

1. De videocamera's worden zichtbaar opgehangen.
2. Er wordt geen gebruik gemaakt van één of meer verborgen videocamera's, tenzij bij een concreet vermoeden en met kennisgeving aan medewerkers en OR tijdelijk gebruik wordt gemaakt van de wettelijke procedure om heimelijk videocameratoezicht toe te staan.

3. Gebruik van videocameratoezicht

1. Het gebruik van videocameratoezicht heeft als doel:
 - De uitvoering van het wettelijk verplicht toezicht op het zwembad.
 - Bescherming van eigendommen en personen (bezoekers, medewerkers e.d.)
 - De beveiliging van de toegang tot gebouwen en terreinen.
 - De bewaking van zaken die zich in de gebouwen en op de terreinen bevinden.
 - Registratie van incidenten.

4. Geen andere gegevens via videocameratoezicht

1. Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan opnamen van de gebouwen en de terreinen resp. de zich aldaar bevindende personen en zaken, waarover de zorg van de leidinggevende zich uitstrekt.
2. Geen andere gegevens worden verwerkt dan met betrekking tot tijdstip, de datum en de plaats waarop de opnamen zijn gemaakt.

5. Verstrekking van gegevens

1. Livebeelden, verkregen via videocameratoezicht, worden slechts verstrekt aan degenen die belast zijn met of leidinggeven aan de in artikel 3 bedoelde activiteiten of die daarbij noodzakelijk zijn betrokken.
2. Opgeslagen videocamerabeelden worden slechts verstrekt aan de verantwoordelijke leidinggevenden en politie-ambtenaren.
3. Het vertonen van live videocamerabeelden van de zwemlessen gebeurt uitsluitend aan de begeleiders in de wachtruimte van het zwembad, bekend als “multifunctionele ruimte”.

6. Bewaartermijn opgeslagen videocamerabeelden

1. De videocamerabeelden, anders dan volgens artikel 5, derde lid, worden maximaal 7 dagen bewaard. Indien er in die periode geen incidenten hebben plaats gevonden of zijn gemeld bij de leidinggevende worden ze verwijderd. De live videocamerabeelden vertoond in de “multifunctionele ruimte” worden niet bewaard.
2. Videocamerabeelden van een incident worden tot uiterlijk het moment waarop dit incident is afgehandeld bewaard, maar niet langer dan 4 weken.
3. Videocamerabeelden die gebruikt worden in het kader van onderzoek waarvan aangifte is gedaan bij de politie, worden pas vernietigd na overleg met de politie. De wettelijke termijn van vier weken is dan niet van toepassing.
4. Incidenten die bewaren van videocamerabeelden noodzakelijk maken, worden door middel van en conform het registratieformulier ‘agressie en geweld’ geregistreerd en gedocumenteerd.

7. Informatieplicht

1. Op de leidinggevenden rust de plicht alle betrokkenen te wijzen op het recht op inzage in videocamerabeelden waarop men zelf zichtbaar is.

8. Beheersysteem

1. Medewerkers van systeembeheer zijn alleen gerechtigd benodigde software te installeren en te controleren op het functioneren van het systeem. Bekijken van videocamerabeelden is niet toegestaan.
2. De leidinggevende van systeembeheer (IenV) rapporteert jaarlijks aan de gemeentesecretaris en OR over het functioneren van de videobeeldregistratie en het bewaren van videocamerabeelden.

9. Beveiliging

1. De leidinggevenden nemen voldoende maatregelen om de videocamerabeelden te beveiligen.

10. Overige bepalingen

1. In situaties waarin dit protocol niet voorziet beslist de gemeentesecretaris, tenzij deze bevoegdheid is gemandateerd aan een afdelingshoofd/directeur.

Vastgesteld namens burgemeester en wethouders,
De gemeentesecretaris,

Mr. A. Boele

Krimpen aan den IJssel, 2 september 2013

Toelichting

Uitvoering Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)

Ter uitvoering van de Wbp zijn door het College bescherming persoonsgegevens regels gesteld voor videocameratoezicht. Het gaat om verschillende situaties, zoals o.a. specifiek videocameratoezicht op de werkplek. Dit protocol is opgesteld conform de geldende uitvoeringsregels.

Als regel geen heimelijk toezicht, tenzij

In deze tijd is het gebruik van videocameratoezicht algemeen gangbaar geworden. Bij het verstrekken van paspoorten, het verkopen van zwemkaartjes en in tal van andere situaties wordt videocameratoezicht gebruikt voor het handhaven van de orde en voor toezicht op de veiligheid van medewerkers en eigendommen. Hierbij is filmen op de werkplek onvermijdelijk. Echter: ook dan moet zorgvuldig worden omgegaan met de bescherming van persoonsgegevens. In principe wordt gebruik gemaakt van videocamera's die zichtbaar worden opgehangen. Alleen bij vermoeden van strafbare feiten kan de gemeente ook heimelijk videocameratoezicht met een verboden camera inzetten. In de praktijk zal deze optie zich zeer sporadisch voordoen.

Doelbinding

Het gebruik van de videocamera's moet verband houden met de in artikel 3 genoemde doelen. Het principe van doelbinding brengt met zich mee dat het gebruik van de videocamerabeelden tot deze doeleinden beperkt blijft. Na plaatsing mogen de videocamerabeelden niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Dus niet om medewerkers te beoordelen in hun dagelijkse functioneren, tenzij er sprake is van een onrechtmatige handeling die plaatst vindt binnen de doelomschrijving waarvoor cameratoezicht is ingesteld en die noodzaakt om op te treden tegen de persoon.

Met andere woorden: in andere gevallen is het gebruik van de videocamera's niet toegestaan en is een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer niet gerechtvaardigd. Hiervan kunnen twee voorbeelden worden gegeven. Medewerkers mogen uit oogpunt van bescherming van persoonlijke levenssfeer verwachten dat ze niet bespied worden in een toiletruimte. Ook kunnen videocamerabeelden niet worden gebruikt voor de beoordeling van individuele medewerkers, omdat de videocamera's niet voor dat doel worden opgehangen.

Toegang tot de videocamerabeelden

Het betreft de persoonsgegevens en videocamerabeelden, vermeld in artikel 4. Deze gegevens worden slechts verstrekt aan de in artikel 5 genoemde functionarissen. Zij mogen bedoelde gegevens slechts gebruiken binnen de in artikel 3 genoemde doelstelling. De opgeslagen videocamerabeelden worden slechts gebruikt door de direct leidinggevenden. Voor het zwembad is een uitzondering gemaakt in verband met de verstrekking van live videocamerabeelden aan ouders van kinderen die zwemlessen volgen.

Bewaartermijn

Volgens artikel 10 Wbp mogen de videocamerabeelden niet langer bewaard blijven dan nodig is om het doel te bereiken, als omschreven in artikel 3. Voor videocamerabeelden wordt in de regel een korte bewaartermijn aangehouden, tussen 24 uur en vier weken, want videocamerabeelden waarop 'niets' te zien is, kunnen direct vernietigd worden. Videocamerabeelden waarmee iets moet gebeuren kunnen langer bewaard blijven, in ieder geval zo lang als nodig is om het probleem op te lossen. Bij dergelijk videocameratoezicht is het gebruikelijk

dat videocamerabeelden alleen worden terug gekeken als er een melding van overlast of diefstal is gedaan.

Verplichtingen van de gemeente

Op de verantwoordelijken rust de plicht om alle betrokkenen te informeren over:

- het feit dat er een videocamera is geplaatst,
- het doel van het videocameratoezicht,
- wat er met de gegevens gebeurt,
- wie toegang heeft tot de videocamerabeelden en
- hoe lang ze bewaard blijven.

Om aan deze informatieplicht te voldoen kan, naast het plaatsen van borden en stickers op de locatie zelf (art. 1 Protocol), het Protocol cameratoezicht op verzoek uitgereikt worden. De verantwoordelijke dient daarnaast alle betrokkenen te wijzen op het recht op inzage in videocamerabeelden waarop men zelf zichtbaar is. De Privacyverklaring die de gemeente Krimpen aan den IJssel op de website heeft staan is aangevuld met een algemene opmerking over het inzage – en correctierecht (bijlage). Het protocol is ook als te downloaden document op de website geplaatst.

Beveiliging

Bepalend is de privacywetgeving, met name artikel 12 en 13 Wbp. De leidinggevende neemt de maatregelen die noodzakelijk zijn om de beveiliging volgens de wettelijke criteria te garanderen. Dit in overleg met intern resp. extern systeembeheer en de leverancier van telefoons, smart tablets en internet (legal by design). Praktisch gezien betekent dit dat het gebruik van videocamerabeeld en -geluid alleen is toegestaan via de gemeentelijke beveiligde omgeving. Slechts indien de leveranciers van apparatuur en software schriftelijk kunnen garanderen dat de beveiliging voldoet aan de eisen, gesteld in de Richtsnoeren “Beveiliging van persoonsgegevens” (februari 2013) van het College bescherming persoonsgegevens, kunnen ook andere middelen worden gehanteerd. De aansprakelijkheid voor de inzet van technologie, anders dan via de beveiligde omgeving, ligt bij de gemeente.

Klachtrecht en verdere rechtsgang

Het recht op inzage en correctie van de eigen gegevens komt ook toe aan de medewerkers van de gemeente. Als sprake is van onrechtmatig gedrag van medewerkers en dat d.m.v. videocameratoezicht wordt vastgelegd, dan kan mogelijk de vertrouwenspersoon van de gemeente hier een taak hebben. Deze kwesties horen thuis bij de klachtencommissie die op grond van de Klachtenregeling ongewenst gedrag door de gemeente is ingesteld.

Medewerkers kunnen met vragen of klachten altijd terecht bij de direct leidinggevende of het afdelingshoofd. Indien de medewerker meent dat de leidinggevende de persoonsgegevens onrechtmatig gebruikt en in het geval het afdelingshoofd niet of niet naar tevredenheid reageert op een schriftelijke klacht, kan de medewerker naar de rechter gaan met een beroep op de rechtsbescherming die de Wbp biedt. Gevraagd kan worden om een verbod op de gegevensverwerking, herstel van (nadelige) gevolgen resp. een schadevergoeding.